

Пропозиції
МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

до проєкту Закону України

«Про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щодо спрощення процедури присвоєння статусу ветерана»

(назва законопроекту)

Народні депутати України: Чернів Є.В., Федієнко О.П. та інші народні депутати

(ініціатор(и) законопроекту)

реєстр. номер 9141 від «23» березня 2023 р.

Пропозиції надаються до першого читання

МОЗ надає зауваження та пропозиції до проєкту Закону.

(чітка позиція ОБВ до законопроекту)

Міністерство охорони здоров'я України в межах компетенції опрацювало проєкт Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щодо спрощення процедури присвоєння статусу ветерана» (далі – проєкт Закону) та повідомляє.

Проєктом Закону пропонуються зміни в три статті Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», якими пропонується додати по одному реченню, згідно з яким міжвідомча комісія при Міністерстві ветеранів України та структурні підрозділи з питань соціального захисту населення на рівні Закону отримають можливість витребувати у відповідальних органах документи, що є підставою для надання статусів. Цей процес не передбачає цифрового обміну такими документами, проте враховуючи суспільну важливість таке уточнення на рівні Закону прогнозовано має пришвидшити процеси надання відповідних статусів ветеранам війни.

Водночас зазначаємо, що Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (далі – Закон) є основним, в якому визначені переліки можливих статусів для осіб, які було чи є дотичними до військових дій. Закон був прийнятий ще в 1993 році і з того часу до нього неодноразово вносили зміни. Від 2014 року зміни в нього вносили 47 разів, при цьому від початку повномасштабного вторгнення в Закон вносили зміни 9 разів.

При написанні головним завданням було прописати соціальні гарантії для осіб, що пройшли Другу світову війну, а всі інші причини «поширення дії» здійснювалися шляхом внесення змін. Таким чином, було додано статус «постраждалих учасників АТО», а після 24.02.22 і нинішніх оронять Україну зараз. Закон не оновлювався по своїй суті

30
51230174455
01001

і зараз містить багато морально застарілих норм про «старі» війни, нинішня війна та визначення статусів теперішніх військовослужбовців вносилися як доповнення до визначення для учасників Другої світової війни.

Законом передбачено такі «статуси»:

- ветерани війни;
- особи, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною;
- постраждалі учасники Революції Гідності;
- члени сімей таких осіб та члени сімей загиблих (померлих) ветеранів війни;
- члени сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України.

При цьому далі кожен з таких статусів описує більш детально, хто саме має право відноситись до такого переліку.

Так, ветеранами війни є учасники бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни, учасники війни.

Крім того, в Законі передбачено статус «особа з інвалідністю внаслідок війни» на який мають право, в тому числі особи, які отримали інвалідність при «ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, ядерних аварій, ядерних випробувань, з участю у військових навчаннях із застосуванням ядерної зброї, іншим ураженням ядерними матеріалами».

В статті 6 Закону є перелік осіб з детальними описами ситуацій та дій згідно якого таким особам може бути надано статус «учасник бойових дій». При цьому варто зазначити, що лише 7 з 25 стосуються нинішньої війни, а 18 описів присвячені Другій світовій війні. При цьому не зазначається якими документами або даними в наявних державних реєстрах ці події чи ситуації мають бути підтвердженими, а це призводить до неможливості якісно розробити процес автоматичного (з використання цифрових систем) набуття статусу «учасника бойових дій».

У 2012 році Закон був доповнений статтею 3 (1), що закріпила можливість цифровізації в цій сфері. При цьому чинна редакція цієї статті визначає Єдиний державний реєстр ветеранів війни як електронну систему обліку осіб, які мають відповідні статуси, але не охоплює процес до отримання особами відповідних статусів. Тобто в Реєстр має вноситися власне інформація про статус вже наявних документів, що на початку означає не можливість автоматизувати процес отримання відповідних статусів. Для автоматизації процесу встановлення відповідних статусів необхідно передбачити та забезпечити цифровізацію документів, що є підставою для встановлення таких статусів.

В проєкті Закону зазначений не вичерпний перелік документів, що є підставою для надання статусу «учасник бойових дій», проте цей перелік стосується лише однієї категорії осіб, що мають право на отримання такого статусу.

Зрозуміло, що для набуття статусу «учасника бойових дій» мають бути наявні військові документи, що підтверджують саме участь у бойових діях. Без цифровізації цих документів важко говорити про автоматизацію при наданні такого статусу.

Для автоматизації набуття статусу «член сім'ї...» варто розглянути можливість отримання інформації з Реєстру ДРАЦС для підтвердження родинних зв'язків.

Статус «особа з інвалідністю внаслідок війни» має бути переглянутий в рамках здійснення реформи щодо зміни оцінки потреб та механізму їх забезпечення для осіб з обмеженням повсякденного функціонування та реформуванням проведення медико-

соціальної експертизи в Україні, оскільки, крім статусу особи з інвалідністю, вказує безпосередньо на причину інвалідності.

Враховуючи вищевикладене, варто зазначити, що для впровадження цифрових рішень при встановленні статусів пов'язаних з війною необхідно переглянути цей Закон в цілому з розумінням оновлених бізнес-процесів з питань інформаційної взаємодії між електронними системами різних відомств.

(обґрунтування позиції ОБВ)

Міністр

Віктор ЛЯШКО

«__» _____ 2023 р.